

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ

Ύμηττοῦ 47-51, 161-21 Καισαριανή. Τηλ. 210-7224123 Fax 210-7223584

(Internet) <http://www.imkby.gr> (e-mail) info@imkby.gr

Άριθμ. Πρωτ.: Φ.1/3/679

Έν Καισαριανῇ τῇ 19ῃ Αὐγούστου 2003

Ε Γ Κ Υ Κ Λ Ι Ο Σ 3 0 ῆ

Πρός

Τόν Εὐαγγῆ Ἱερό Κλῆρο

καί τόν Φιλόχριστο Λαό τοῦ Θεοῦ

τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Τέκνα μου ἀγαπητά ἐν Κυρίῳ

νά ἔχετε τήν εἰρήνην τοῦ Θεοῦ εἰς τίς καρδίες σας.

“Τοσοῦτον δ’ ἔχοντες περικείμενον νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καί τήν εὐπερίστατον ἀμαρτίαν, δ’ ὑπομονῆς τρέχωμεν τόν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα, ἀφορῶντες εἰς τόν τῆς πίστεως ἀρχηγόν καί τελειωτήν Ἰησοῦν”.

(Εβρ. ιβ',1-2).

Παρῆλθον 80 καί πλέον ἔτη ἀπό τῆς ἐπισυμβάσης κατά τά τέλη τοῦ Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1922 Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς, ἀπό τοῦ διωγμοῦ τῶν Ἑλλήνων Πατέρων μας ἀπό τίς ἐστίες τους καί τούς τόπους τους εἰς τήν Μικρά Ἀσία, ὅπου οἱ Ἕλληνες ἦσαν ἐγκατεστημένοι ἐπὶ τρεῖς χιλιάδες καί πλέον ἔτη.

Ἡ ἐπέτειος αὕτη μᾶς δίδει τήν ἀφορμή νά συλλογισθοῦμε καί νά ἐμβαθύνουμε εἰς τά γεγονότα, νά διδαχθοῦμε, ἀλλά καί νά θυμηθοῦμε τούς μάρτυρες, τά θύματα,

τούς διωγμούς, τίς απειλές, τίς καταστροφές οι οποίες έγιναν, τίς ζωές οι οποίες έχαθησαν.

A- Προσεγγίζοντας στοχαστικῶς τὰ γεγονότα αὐτά, τὰ ὅποια ἐσημάδεψαν τὴν πορεία τοῦ νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ ἀκούομεν τοῦ Παύλου διδάσκοντος, ὅτι *“οὐκ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν”* (Ἑβρ. ιγ΄,14) καὶ τοῦ Πέτρου, ὅτι εἴμεθα *“πάροικοι καὶ παρεπίδημοι ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ”* (Α΄ Πέτρ. β΄,11) διό καὶ τὴν *“μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν”* (Ἑβρ. ιγ΄,14) πόλιν.

Ὁ χριστιανὸς ζῇ μέ τὴν προοπτικὴ τῆς οὐρανίου πατρίδος καὶ αἰωνίου πόλεως, διὰ τὴν ὁποία συνεχῶς ἐτοιμάζεται. Γράφει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὅτι ὁ Πατριάρχης Ἀβραάμ, ὁ πατέρας τῶν πιστῶν *“πίστει παρώκησεν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ τῶν συγκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς. Ἐξεδέχετο γάρ τὴν τούς θεμελίου ἔχουσιν πόλιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός ”* (Ἑβρ. ια΄ 9-10). Αὕτῃ τὴν οὐράνια πατρίδα καὶ πόλιν ἀποδέχεται ὁ πιστός. Εἶναι οὐρανοπολίτης, ὡς μέλος τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ, δηλαδή τῆς Ἐκκλησίας, ἔχει ὑπερβεῖ τίς ἐθνικὲς καταβολές αὐτοῦ. Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν *“οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος, οὐδέ Ἕλλην,..., πάντες γάρ ὑμεῖς εἰς ἐστέ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ”* (Γαλ. γ΄, 28), διδάσκει ἡ Γραφή. Καὶ ἄλλοῦ ἡ Γραφή κηρύττει: *“Καὶ γάρ ἐν ἐνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι, εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δοῦλοι, εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ πάντες εἰς ἓν Πνεῦμα ἐποτίσθημεν”* (Α΄ Κορ. ιβ΄, 13).

B- Ὡστόσο ὅμως κατὰ τὸν ἐπὶ τῆς γῆς *“χρόνον τῆς παροικίας ἡμῶν”* (Α΄ Πέτρ. 1,17) συνδεόμεθα μέ τὸν τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγεννήθημεν καὶ εἰς τὸν ὁποῖον ἐμεγάλωσαμεν καὶ ἐζήσαμε ὅχι μόνο ἡμεῖς, ἀλλὰ καὶ οἱ Πατέρες μας.

Ἔτσι ἡ Γραφή ὀνομάζει τὴν Καπερναοὺμ *“ἴδιαν πόλιν”* τοῦ Ἰησοῦ, (Ματθ. θ΄,1). Ὁ Ἰησοῦς ἐκλήθη Ναζωραῖος ἐκ τῆς πόλεως Ναζαρέτ, εἰς τὴν ὁποίαν διῆλθεν τό μεγαλύτερο μέρος τῆς ἐπιγείου ζωῆς Αὐτοῦ (Ματθ. β΄,23). Ἐθεωρεῖτο Γαλιλαῖος (Λουκ. κγ΄ 6). Κύριος ὢν πάντων ἐκλήθη Ἰουδαῖος. Ἀπευθυνόμενος ὁ Πιλάτος εἰς τὸν Κύριόν μας τοῦ εἶπε, *“τό ἔθνος τό σόν καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί”* (Ἰωάν. ιη΄,35), σαφῶς θεωρῶν Αὐτόν Ἰουδαῖον.

Ακόμη ή Γραφή διασώζει τό όνομα τής πόλεως, έκ τής όποίας κατήγοντο μερικοί τών Άγίων Άποστόλων. Καπερναούμ εἶναι ή πόλις “ *Ανδρέου καί Πέτρου*” (Ιωάν. α΄,45). Καί ό Σίμων ώς καταγόμενος έκ τής Κανά έπονομάζεται “*Κανανίτης*” (Ιωάν. ι΄ 4). Ό Παῦλος έπικαλεῖται καυχώμενος τήν καταγωγήν αὐτοῦ λέγων “*έγώ άνθρωπος μέν είμί Ιουδαῖος Ταρσεύς*” (Πράξ. κα΄,39).

Έτσι καί οί Πατέρες μας έκλήθησαν Μικρασιάτες, διότι οὐ μόνον κατήγοντο έκ τής Μικρασίας, αλλά καί διότι ἦσαν φορεῖς τοῦ Μικρασιαστικοῦ πολιτισμοῦ, ό όποῖος ἔφερε καί φέρει δύο έντονες επιδράσεις, αὐτές τοῦ Έλληνικοῦ πολιτισμοῦ καί τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Γ-“*Κρίμασιν οἷς Κύριος οἶδεν*”. Ό Κύριος τής ζωῆς καί τής ιστορίας ό όδηγών καί κατευθύνων τά πάντα εἰς τόν τελικόν σκοπόν καί προορισμόν αὐτῶν επέτρεψεν αὐτήν τήν περιπέτεια τῶν πατέρων μας.

Δέν δυνάμεθα νά ἐξερευνήσουμε τούς λόγους, διά τούς όποίους ό Θεός επέτρεψε όλα αὐτά.

Στοχαζόμενοι ὅμως δυνάμεθα νά θέσουμε εἰς μίαν τάξιν τούς συλλογισμούς μας, ώς ἐξῆς:

α- Ό Θεός δέν ἀναπαύεται εἰς τήν ἀπώλεια καί εἰς τήν καταστροφήν. Διό καί δέν τήν ἐπιθυμεῖ. Άλλοι εἶναι αὐτοί πού θύουν καί ἀπολύουν. Εἰς τό ἐρώτημα, διατί ό Θεός δέν ἐμποδίζει τό λεγόμενον ήθικόν κακόν, οί Πατέρες μᾶς διεφώτισαν διδάξαντες, ὅτι ἀφ΄ ενός μέν, διότι σέβεται τήν ἐλευθερία τῶν πλασμάτων Αὐτοῦ καί ἀφ΄ ἐτέρου δέ, διότι ό ἴδιος δύναται νά θεραπεύση τίς πληγές τῶν κακῶν.

Δέν εἶναι πάντως εὐκόλο νά τίθενται ἐρωτήματα εἰς τόν Κύριό μας. “*Τίς εἶ ό ἀνταποκρινόμενος τῷ Θεῷ ;*” ἐρωτᾷ ή Γραφή (Ρωμ.θ΄ 20). “ *Ἵθ βάθος πλούτου καί σοφίας καί γνώσεως Θεοῦ! ώς ἀνεξερευνήτα τά κρίματα αὐτοῦ καί ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοί αὐτοῦ; τίς γάρ ἔγνω νοῦν Κυρίου; ἤ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο; ἤ τίς*

προέδωκεν αὐτῷ, καί ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ; ὅτι ἐξ αὐτοῦ καί δι' αὐτοῦ καί εἰς αὐτόν τά πάντα. Αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν ” (Ρωμ. ια' 3).

β- Ὁ Κύριος καὶ Θεός μας προνοεῖ ἀγαθὰ ὑπὲρ ἡμῶν ἔστω καὶ ἐάν διερχόμεθα διὰ πειρασμῶν καὶ δοκιμασιῶν. Ὡστόσον Ἐκεῖνος ἀποβλέπων εἰς τὸ μεῖζον ὄφελος διοικεῖ λυσιτελῶς τὸν κόσμον καὶ τὴν ζωὴν μας.

γ- Ὁ Κύριός μας θέλει νὰ Τόν ἐμπιστευόμαστε καὶ νὰ ἐφαρμόζουμε τὸ θέλημά Του

Ἡ ἐπέτειος, ὅμως ὡς ἐλέχθη μᾶς θυμίζει καὶ τοὺς μάρτυρες τῆς πίστεως, τοὺς Ἁγίους:

1. Τὸν Ἐθνοῖερομάρτυρα Ἅγιον Χρυσόστομον, Μητροπολίτην Σμύρνης.

Ὁ γενναῖος καὶ θεῖος οὗτος Ἱεράρχης παραδοθεὶς ὡς ἐξιλαστήριον θῦμα εἰς τὸν μαινόμενον κατ' αὐτοῦ τουρκικόν ὄχλον, ὑπὸ τοῦ ὁποῖου δεινῶς προπηλακιζόμενος ἀνεσκολοπήθη βαναύσως καὶ φρικτῶς τὴν 27ην Αὐγούστου 1922 ἱερεῖον ἄμωμον καὶ ἐκούσιον, ἀπαξιῶσας νὰ δεχθῇ τὴν προσφερθεῖσαν εἰς αὐτόν διάσωσιν διὰ τῆς φυγῆς, διότι ἐβάρυνεν εἰς τὴν ἀρχιερατικὴν συνείδησιν αὐτοῦ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου: “ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων” μόνον δέ “ὁ μισθωτὸς φεύγει, ὅτι μισθωτὸς ἔστι καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων” (Ἰωάν. ι', 12-13).

2. Τὸν Μητροπολίτην Κυδωνιῶν Γρηγόριον.

Οὗτος πατὴρ καὶ προστάτης διατελῶν τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ ἔσωσε πολλοὺς πιστοὺς φυλακισμένους καὶ μελλοθανάτους. Ἐφυγάδευσε δέ τὸ μέγιστον μέρος τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ εἰς ἀσφαλεῖς τόπους ἔξω τῶν τουρκικῶν ὁρίων. Συγκακουχούμενος ὁ ἴδιος μετὰ τῶν περιλειπομένων ἤχθη εἰς ἐκτόπισιν μετ' αὐτῶν τὸν Ὀκτώβριον τοῦ ἔτους 1922. Ἐνῷ δέ ἠνήχθη λάκκος διὰ νὰ θάψουν αὐτόν ζῶντα οἱ ἐχθροὶ ἐξεψύχησε ἐξ ἐγκεφαλικῆς συμφορῆσεως τελειωθείς ἐν Κυρίῳ τὴν 3ην Ὀκτωβρίου 1922.

3. Τόν Μητροπολίτην Μοσχονησίων Ἀμβρόσιον.

Τόν Σεπτέμβριον τοῦ 1922 ἐμαρτύρησε βασανισθείς διὰ πεταλώσεως τῶν ποδῶν καί κατατεμαχίσεως τοῦ σώματός αὐτοῦ. Μετ' αὐτοῦ συνεμαρτύρησαν καί οἱ ἱερεῖς καί ἄλλοι πιστοί τῆς Ἐπαρχίας αὐτοῦ, *“ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων (καί τῶν ὁδυνῶν) αὐτῶν καί τά ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν”* (Ἀποκ. ιδ', 13).

4. Τόν Μητροπολίτην Ἰκονίου Προκόπιον.

Οὗτος ἐπίσης ἐτελειώθη κακουχούμενος ὀλίγον πρό τοῦ 1922 ἐκ τῶν πολλῶν δεινῶν τῶν ἐπισωρευθέντων ἐπ' αὐτοῦ καί τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ ὑπό τῶν Τούρκων. Ἐν μέσῳ τῆς τοιαύτης καταδυναστεύσεως τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ καί τῶν ποιμένων αὐτοῦ καί τῶν ἀπεγνωσμένων οἰμωγῶν τοῦ πιστοῦ λαοῦ παρέδωκε τό πνεῦμα αὐτοῦ εἰς τόν Μέγαν Ἀρχιερέα καί Σωτῆρα Χριστόν, προμαχῶν καί συμπάσχων μετὰ τῶν στεναζόντων Ἑλλήνων Χριστιανῶν τῆς Ἀνατολίας.

5. Καί τόν Ἐπίσκοπον Ζήλων Εὐθύμιον.

Οὗτος φυλακισθείς ὑπό τῶν Τούρκων καί εὕρισκόμενος ἐν φυλακῇ ἀπό τοῦ ἔτους 1921 μετέδιδε εἰς τοὺς κρατούμενους Ἑλλήνες Χριστιανούς μετὰ τοῦ ἀναστασίμου χαιρετισμοῦ καί τό μήνυμα τῆς ἐθνικῆς ἀναστάσεως, ἐμψυχώνων, παρηγορῶν καί ἐνισχύων αὐτούς. Ἐνεκα τούτου ὑφίστατο καθημερινῶς ἐπὶ 41 ἡμέρας πολυώδυνα μαρτύρια, ἐξ ὧν ὑπέκυψεν εἰς θάνατον τήν 19ην Μαΐου 1921. Τίς τελευταῖες ἡμέρες ἔψαλλε μόνος τήν νεκρώσιμον ἀκολουθίαν, ὑπὲρ ἑαυτοῦ. *“ Ἐπηκροῶντο δέ αὐτοῦ οἱ δέσμιοι ”* (Πραξ. ιστ', 25). Μετετέθη εἰς τόν Κύριον ὡς Ἐθνομάρτυς καί Ἱερομάρτυς.

6. Σήμερα όμως ένθυμούμεθα καί τιμοῦμε τούς ἀναρίθμητους νεομάρτυρες κληρικούς καί λαϊκούς, ἀγωνιστές καί ἀφανεῖς ἄνδρες καί γυναῖκες, νέους καί γέροντες τούς τελειωθέντες κατά τόν Μικρασιατικό διωγμό.

Τιμῶμεν τούς Μάρτυρες καί δοξάζομεν τόν Παντοδύναμον Κύριον, διότι μᾶς εὐλόγησε νά ζῶμεν ἐν εἰρήνῃ καί ἀσφαλείᾳ καί Τόν παρακαλοῦμε νά σκεπάσῃ τό εὐσεβές Ἔθνος μας καί νά εὐλογῇ τά ἔργα τῶν χειρῶν μας, *“ὕψων κέρας Χριστιανῶν Ὀρθοδόξων”*.

Ἡ δέ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καί ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καί Πατρός καί ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἴη μετά πάντων ἡμῶν.

Μετά πατρικῶν εὐχῶν.
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ὑμηττοῦ Δανιήλ.